ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΕΡΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΡΑΝΤΕΣ

Τὸ εἰδύλλιο τοῦ Δανοῦ κριτικοῦ καὶ τῆς ποιητρίας Βικτωρίας Μπενέντιγκστον

Ὁ περίσυ ἀποθανὼν Δανὸς συγγραφεὺς Γεώργιος Μπραντές, ὑπῆρξε, ὡς γνωστόν, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους φιλοσόφους καὶ κριτικοὺς τῆς ἐποχῆς μας. Ἕνας στενός του φίλος, ὁ συμπατριώτης του ποιητής, Ἄξελ Λούνεγκορδ, σ' ἕνα βιβλιαράκι του ποὺ ἔβγαλε τελευταῖα, μᾶς ἀποκαλύπτει ἕνα τραγικὸ ρομάντζο τῆς νεανικῆς ἡλικίας τοῦ μεγάλου συγγραφέως, τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν ποιήτρια Βικτώρια Μπενέντιγκστον.

Ὁ Γεώργιος Μπραντὲς ἦταν ἄνθρωπος πολὺ κοσμικός, πολὺ ἐλεύθερος στὶς σχέσεις του μὲ τὶς γυναῖκες, ἐφημίζετο δὲ πάντοτε γιὰ τὶς ἐρωτικὲς κατακτήσεις του. Μὲ τὴν ποιήτριαν Βικτωρίαν Μπενέντιγκστον, τὴν τόσο ὡραία μὲ τὸ χλωμὸ πρόσωπο καὶ τὰ φεμβώδη μάτια, γνωρίζοταν ἀπὸ πολὺν καιρό, καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ εἶχε συνδεθεῖ μὲ τόσες καὶ τόσες γυναῖκες καὶ ποὺ τὸ «φλὲρτ» τοῦ ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ εὐχάριστες ἐνασχολήσεις τῆς ζωῆς του, ποτὲ δὲν εἶχε τολμήσει νὰ μιλήσῃ σ' αὐτὴν ὅπως μιλοῦσε σ' ὅλες τὶς ἄλλες.

Τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1886, ἡ Βικτώρια εἶχε πάει στὴν Κοπεγχάγη, τὴν πρωτεύουσα τῆς Δανίας, ὅπου ἔμενε ὁ Μπραντές. Ἡ ὡραία ποιήτρια ἔτρεφε πάντοτε ἕνα τρυφερὸ αἴσθημα γι' αὐτὸν στὴν καρδιά της. Μέσα στὴ φαντασία της τὸν εἶχε ἐξιδανικεύσει, εἶχε ζήσει μαζύ του μέσα στὰ ποιητικὰ ὄνειρά της, ποτὲ ὅμως, οὔτε αὐτὴ δὲν εἶχε τολμήσει νὰ ἐκμυστηρευθῇ τίποτε στὸν ἄνθρωπο ποὺ ἐλάτρευε. Ἂν τὸν Μπραντὲς τὸν ἐσυγχαρατοῦσε ἡ ἀγνότης τῆς νεαρᾶς ποιητρίας, αὐτὴν πάλι τὴ συγχαρατοῦσε ἡ δειλία της καὶ ὁ ἀτεριόριστος θαυμασμός της γιὰ τὸ ἀνεῆμα τοῦ μεγάλου συγγραφέως.

Ὅταν ἡ ποιήτρια πρωτοσυνάντησε τὸν Μπραντὲς στὴν Κοπεγχάγη ἔγραψε σχετικῶς στὸ ἡμερολόγιό της :

«Ὁ βαθύτερος πόθος μου ἐπραγματοποιήθηκε... Πόσο εἶμαι εὐτυχισμένη ! Ἀλλότε ἡ Κοπεγχάγη ἤτανε γιὰ μένα ἡ πόλις, τὰ καταστήματα, οἱ πλατεῖες, τὰ θέατρα της. Σήμερα δὲν εἶνε γιὰ μένα παρὰ ἕνα πράγμα μονάχα : ὁ Μπραντές !...»

Ἀλλ' ἡ εὐτυχία αὐτὴ τῆς Βικτωρίας δὲν διήρκεσε πολύ. Ὁ ἀγατημένος της ἔφυγε σὲ λίγο γιὰ τὴ Βαρσοβία, ὅπου τὸν καλοῦσαν διάφορες ὑποθέσεις του. Ὅταν ξαναγύρισε ἀργότερα στὴν Κοπεγχάγη, γιὰ τὴν αἰσθαντικὴ Βικτώρια, ἄρχισε ἕνα ἄλλο σκληρὸ μαρτύριο. Ὅπως εἴταμε ὁ Μπραντὲς ἦταν πάρα πολὺ ἐλεύθερος στὶς σχέσεις του μὲ τὶς γυναῖκες. Εἶχε πολλὲς φίλες καὶ στὴν ἀγάπη τῆς νεαρῆς ποιητρίας ἔδινε τόση σημασία, ὅση καὶ στοὺς ἄλλους, τοὺς παροδικοὺς ἐρωτάς του.

Αὐτὸ ὅμως ἐπλήγωνε βαθειὰ τὴ Βικτώρια Μπενέντιγκστον. Πολλὲς νύχτες ἔμεινε ἄϋπνη καὶ ἐσυλλογιζότανε μὲ ἀληθινὸ σπαραγμὸ τὶ στάσι θὰ ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ ἀπέναντί του. Δὲν μποροῦσε νὰ συμμερίζεται τὴν καρδιὰ τοῦ ἀγατημένου της μὲ ἄλλες γυναῖκες, τὸν ἤθελε δικό της, ἐντελῶς δικό της. Καὶ μιὰ ποὺ ἔβλεπε πὼς αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο, ἐπῆρε τὴν ἀπόφασι της : Ἔπρεπε νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὸν Μπραντές, ὅσο ἦταν ἀκόμη καιρός, προτοῦ γίνῃ πειὰ κουρέλι ἀληθινό, μιὰ ὁλότελα δυστυχισμένη ὕπαρξι. Ἐκάθησε λοιπὸν καὶ τοῦ ἔγραψε ἕνα ἀποχαιρετιστήριο γράμμα, τὸ ὁποῖο ἐτελείωνε ὡς ἑξῆς :

«Ὑπήρξατε πολὺ σκληρὸς γιὰ μένα, πολὺ φρικτός. Ἐσταθήκατε ὁ δήμιός μου. Παρ' ὅλα ὅμως αὐτά, ἐγὼ φιλῶ καὶ πάλι τὰ χέρια σας. Δὲν θὰ μπορέσω νὰ σᾶς μισήσω. Ἴσως ἐὰν ζήσω πολύ, νὰ μάθω καὶ νὰ σᾶς μισῶ ἀκόμη, ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὸ ἐπιθυμῶ καθόλου, αὐτό. Προτιμῶ νὰ πεθάνω !...

Ἄλλα τὴν ἄλλη μέρα ἡ δυστυχισμένη ποιήτρια ἤτανε καὶ πάλι μαζὺ μὲ τὸν Μπραντές. Μόλις ἐκείνος πῆρε τὸ γράμμα της, ἔτρεξε καὶ τὴ βρῆκε καὶ τὴν παρέσυρε μαζύ του ἔξω. Ἡ αἰσθαντικὴ κόρη δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ τοῦ ἀντισταθῇ.

— Θὰ μὲ ὑπακούσετε, τῆς ἔλεγε ἐκεῖνος, ἐνῶ ἐβάδιζαν σὲ μιὰ δενδροστοιχία. Πρέπει νὰ κάμνετε ὅ,τι θὰ σᾶς προστάζω ἐγώ. Δὲν μπορεῖτε νὰ ἔχετε ἄλλη θέλησι ἀπὸ τὴ δική μου. Πρέπει νὰ ἐργασθῆτε ὅπως θὰ σᾶς ὑποδείξω ἐγώ. Πρέπει νὰ πάψετε νὰ γράφετε τὰ ἐλεεινὰ διηγήματα ποὺ γράφατε ὡς τώρα. Θὰ σᾶς βοηθήσω νὰ ἐργασθῆτε, νὰ δημιουργήσετε κάτι ποὺ ν' ἀξίζῃ τὸν κόπο...

Ἡ Βικτώρια τὸν ἄκουε καταγοητευμένη, μὲ τὸ μάτια καρφωμένα ἐπάνω στὰ δικά του. Ἐκρεμότανε ὁλόκληρη ἀπὸ τὰ χείλη του. Εἶχε γίνει πειὰ ἀληθινὴ σκλάβα αὐτοῦ τοῦ μεγάλου γόητος. Ἡ ἐπιτακτικὴ του φωνὴ ἔμπτανε ὡς τὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς της. Ἔβρισκε τὴν εὐτυχία στὸ νὰ τοῦ ὑποτάσσεται. Ὁ μεγάλος συγγραφεὺς εἶχε γίνῃ ὁ κυρίαρχός της, ὁ αὐθέντης της, τὴν εἶχε ὑποδουλώσῃ, ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς.

— Μοῦ γράφετε πὼς θέλετε νὰ πεθάνετε, ἐξηκολούθησε ἐκεῖνος. Μὰ ὄχι, δὲν πρέπει νὰ σκέπτεσθε γιὰ αὐτοκτονία. Δὲν αὐτοκτονοῦν παρὰ μονάχα ἐκεῖνοι ποὺ εἶνε ἀνίκανοι νὰ ζήσουν καὶ νὰ ἀπολαύσουν τὴ ζωή. Θὰ ζήσετε καὶ θὰ ἐργασθῆτε. Θὰ ἀποκτήσετε χρήματα, θὰ χαρῆτε τὰ ὥμορφα χρόνια τῆς νεότητός σας...

Δὲν ἐχωρίσθηκαν παρὰ ὅταν ὁ Μπραντὲς διέκρινε στὰ μάτια τῆς κόρης τὴν ἀπόφασι νὰ ζήσῃ, ὅταν κατάλαβε ὅτι εἶχε κυριαρχήσῃ καὶ πάλι ὅλως διόλου ἐπάνω της.

Πέρασαν μερικὲς μέρες ἀκόμη. Ἡ Βικτώρια εἶχε γίνῃ ἀλλοιώτικη. Ἐργαζότανε μὲ ὄρεξι, ἐδιάβαζε αὐτὰ ποὺ ἔγραφε στὸ Μπραντές, ἄκουε προσεκτικὰ τὶς παρατηρήσεις του, ἐδιόρθωνε τὰ χειρόγραφά της καὶ ξανάρχιζε πάλι νὰ γράφῃ.

Ἐφαντάνανε πὼς ὅλα θὰ διορθωνόντουσαν ἐπὶ τέλους καὶ πὼς ἡ λεπτὴ ποιήτρια θὰ ἐγνώριζε μέρες εὐτυχισμένες κοντὰ στὸν ἄνθρωπο, στὸν ὁποῖον εἶχε ἀφιερώσῃ ὅλη τὴν ὕπαρξί της.

Ἔπειτα ὅμως ὅλα ἄλλαξαν καὶ πάλι μὲ μᾶς. Ὁ Μπραντὲς ἔκανε τρεῖς μέρες νὰ τὴ συναντήσῃ. Στὶς τρεῖς αὐτὲς μέρες εἶχε καὶ πάλι μιὰ ἀπὸ τὶς ἐφήμερες ἐρωτικές του περιπέτειες. Ἡ Βικτώρια μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ἔμαθε τίποτε τὸ θετικὸ ἐπάνω σ' αὐτό, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ἔμαθε τὴν ἀλήθεια. Τὴν ἐμάντευε ὅμως, γιατὶ ἔγνωριζε κατὰ βάθος πειὰ τὸν ἄνθρωπό της, καὶ ἡ τρεῖς αὐτὲς μέρες ποὺ ἔμεινε μόνη, τῆς ἐπέτρεψαν νὰ σκεφθῇ πολύ. Στὸ τέλος κάθησε κ' ἔγραψε στὸ ἡμερολόγιό της :

«Ἀντίο, Δὸν Ζουάν, ἀντίο γιὰ πάντα ! Φεύγω πειὰ ἀπὸ κοντά σου, σ' ἀφήνω. Πάω γιὰ νὰ ἀγωνισθῶ κ' ἐγὼ στὴ ζωή. Μοῦ ἐδίδαξες ἀρκετὰ μὲ ὅσα μοῦ ἔχεις εἰπῆ ὅς τώρα. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ δικός σου δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶνε καὶ δικός μου Θεός. Εἴμαστε διαφορετικὰ φτιαγμένοι ἐμεῖς οἱ δύο. Ἐστάθηκες πολύτιμος γιὰ μένα, σὲ ἀγάπησα πάρα πολύ. Ἀλλὰ μὲ ἔκανες νὰ πονέσω πολὺ καὶ ὁ πόνος ποὺ ἐδοκίμασα μαζύ σου μὲ ἔκανε νὰ βλέπω, μοῦ ἔδωσε τὶς δυνάμεις γιὰ νὰ σκεφθῶ. Ποτὲ δὲν θὰ μπορέσω νὰ σὲ μισήσω, δὲν μπορῶ, τό καταλαβαίνω, νὰ γίνω κακή. Δὲν θὰ σοῦ ξαναδώσω πειὰ τὸ χέρι μου, παρὰ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ εἶμαι ἴσως πιὸ εὐτυχισμένη ἀπὸ σένα...»

Καὶ πράγματι ἐχωρίσθηκαν ἀπὸ τότε.

Στὴν ἀρχὴ ἡ Βικτώρια ἔγινε ἄφαντη. Ποῦ εἶχε πάει, κανεὶς δὲν τὸ ἤξερε. Ὁ Μπραντὲς τὴν ἀνεζήτησε ἐπίμονα, ἀλλὰ δὲν τὴν βρῆκε πουθενά. Ἔπειτα ἀναγκάστηκε νὰ ταξειδεύσῃ καὶ ἔτσι ἔχασε περισσότερο τὰ ἴχνη της. Ἐξάλλου, ἡ ἐρωτικές του περιπέτειες τὸν ἔκαμαν νὰ μὴ μείνῃ σὲ τίποτε σταθερός.

Δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστὸ πῶς ἐπέρασε αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ αἰσθαντικὴ Βικτώρια Μπενέντιγκστον. Ἴσως νὰ κατέβαλε ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ νὰ ἐργασθῇ, γιὰ νὰ δημιουργήσῃ κάτι. Τὰ λόγια τοῦ μεγάλου συγγραφέως, τὸν ὁποῖο ἀγάτησε τόσο πολύ, ἴσως νὰ ἀντιχοῦσαν ἀκόμη σ' αὐτιά της. Φαίνεται ὅμως ὅτι πολὺ γρήγορα ἀπογοητεύθηκε. Καὶ τότε ἐσκέφθηκε καὶ πάλι τὸν Μπραντές.

Ὁ Μπραντὲς εἶχε γυρίσει ἐκείνη τὴν ἐποχὴ καὶ πάλι στὴν Κοπεγχάγη. Ἡ Βικτώρια ἄρχισε νὰ τοῦ γράφῃ συχνὰ γράμματα, στὰ ὁποῖα ἤτανε ζωγραφισμένη ὅλη τὴς ἡ ἀπαγοήτευσις καὶ μιὰ σιωπηλὴ ἰκεσία. Ἀπὸ αὐτὸν μονάχα μποροῦσε νὰ ζητήσῃ τὴν παρηγοριὰ ποὺ δὲν ἔβρισκε πουθενὰ ἀλλοῦ. Τὰ γράμματά της καὶ τὸ ἡμερολόγιό της εἶνε σπαρακτικὰ κατ' αὐτό τὸ διάστημα. Στὶς 8 Ἰανουαρίου τοῦ 1888 τοῦ γράφει :

Γεώργιε Μπραντές ! Πόσο συχνὰ σὲ ἱκέτευσα νοερὰ νὰ μοῦ χαρίσης ἕστω καὶ μιὰ μονάχα παρηγορη λέξη ! Μὰ τοῦ κάκου ! Σκέψου, σοῦ τὰ ἔχω δώσῃ ὅλα, γιατὶ σ' ἀγαποῦσα, γιατὶ σὲ ἀγάπησα πολύ, μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά. Δὲν μοῦ χρειάζονται τὰ χάδια σου, Μπραντές. Λίγη φιλία ἀπὸ μέρος σου θὰ μὲ ἔκαμνε εὐτυχισμένη. Ἀλλὰ σὺ δὲν μπορεῖς οὔτε αὐτὴν νὰ μοῦ δώσῃς. Ἴσως ὅμως νὰ μὴ φταῖς ἐσὺ σ' αὐτό. Δὲν μπορῶ νὰ σὲ μισήσω, σοῦ τὸ ἔχω εἰπῆ χίλιες φορὲς ἔσαμε τώρα ὅτι δὲν μπορῶ νὰ σὲ μισήσω. Νοερὰ φέρνω τὰ χέρια μου στὸ κεφάλι σου καὶ τά περνῶ ἀνάμεσα στὰ μαλλιά σου, ὅπως τέσο συχνὰ ἔχω κάνει τὶς λίγες μέρις ποὺ ἐσὺ μοῦ ἤσουν πιστός καὶ ἐγὼ ἤμουν εὐτυχισμένη. Εἶμαι καί τώρα εὐτυχισμένη, ξεύρεις γιά ποιὸ λόγο ; Γιατὶ ὁ θανατός μου δὲν θά σοῦ κάνῃ μεγάλη ἐντύπωση καὶ ἴσως-ἴσως νά μὴ σὲ λυπήσῃ καθόλου. Ἀντίο !»

Τὸ ἴδιο βράδυ ἡ Βικτώρια ἀποφασίζει νὰ θέσῃ τέρμα στὴν πονεμένη ζωή της. Πίνει δηλητήριο, μὰ τὴν προλαβαίνουν καὶ τὴ σώζουν ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ χάρου.

Ἔπειτα ὅμως ἀτ' ὅλα αὐτὰ τῆς εἶνε πειὰ ἐντελῶς ἀδύνατο νὰ ζήσῃ. Ἔχει πυρετό, παραλληρεῖ διαρκῶς. Καὶ στὰ παραμιλητά της ὁλοένα προφέρει τὸ ὄνομα τοῦ ἀν-

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΥ ΤΟΥ ΜΩΡΗ

Δημοσιεύουμε καὶ σήμερα μερικὰ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Θεοδ. Κολοκοτρώνη.

Τὴν ἡμέρα τῶν Ἁγίων Ἀσωμάτων ὁ Κολοκοτρώνης ἐπρόκειτο νὰ βγάλη λόγο στὸ λαό. Ἡ Κυβέρνησις ἐπειδὴ τὸν ὑποπτευόταν καὶ δὲν ἐγνώριζε τί θὰ πῆ, ἔστειλε κάμποσους χωροφύλακες γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ μιλήση.

Ὁ Κολοκοτρώνης, ὅμως, εἶχε τελειώσει στὸ μεταξὺ αὐτὸ τὸ λόγο του καὶ κατέβαινε πρὸς τὴν ἀγορά. Εἶδε τότε τοὺς χωροφύλακες νὰ τρέχουν πρὸς τὸ μέρος ποὺ θὰ μιλοῦσε.

— Ἔ, σιγά, τοὺς φώναξε, μὴν τρέχετε ἔτσι. Ὅσα εἶχα νὰ πῶ τὰ εἶπα. Μὴν κάνετε ἄδικα τὸν κόπο γιατὶ δὲν θὰ μὲ βρῆτε ἐκεῖ !....

***

Στὶς 20 Ἰουλίου 1821 κάθισαν ὁ Κολοκοτρώνης κι' ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης κάτω ἀπ' τοὺς ἴσκιους τῶν δέντρων στὸ Ἄστρος γιὰ νὰ φάνε. Τὸ γεῦμα τους ἀπετελεῖτο ἀπὸ μιὰ γίδα ψητή, στρωμένη σὲ φύλλα, ἕνα ἀσκὶ μὲ ρετσίνα, μισὸ φλασκὶ γιὰ ποτῆρι καὶ ψωμὶ ὄχι ἀπ' τὸ πρῶτο.

Ὁ Κολοκοτρώνης τότε θέλοντας νὰ δώση ἕνα μάθημα στὸν καινουργιοφερμένο Ὑψηλάντη ποὺ ἦταν συνηθισμένος στὴν πολυτέλεια καὶ στὴν καλοπέρασι τῆς Εὐρώπης τοῦ εἶπε :

— Αὐτὰ εἶνε τὰ χρυσὰ ποτήρια, τὰ χρυσὰ μαχαίρια τοῦ τόπου μας κι' αὐτὰ τὰ καλύτερα χρυσά μας !...

***

Μιὰ φορὰ εἶπε ὁ Κολοκοτρώνης στὸν Καποδίστρια :

— Μοῦ χάλασες τὸν τόπο !....

— Γιατί; τὸν ρώτησε ἐκεῖνος.

— Γιατί στὴν ἀρχὴ ἔπρεπε νὰ τὸν κάμης πέντε φράγκικο καὶ δεκαπέντε νὰ τὸν ἀφήσης τούρκικο, ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια νὰ τὸν κάμης δέκα φράγκικον καὶ δέκα τούρκικον καὶ σ' ἄλλα εἴκοσι χρόνια δεκαπέντε φράγκικον καὶ πέντε τούρκικον. Ἔτσι σὲ ἄλλα εἴκοσι χρόνια θὰ γινόνταν ὅλο τὸ ρωμαϊκο φράγκικο.

***

Τὸ ΑΝ, ἔλεγε ὁ Κολοκοτρώνης, σπάρθηκε πολλὲς φορές, ἀλλὰ δὲν ἐφύτρωσε ποτέ !....

***

Τὸν Ναπολέοντα τὸν ἔλεγε «Θεὸ τοῦ Πολέμου».

***

Ὅταν ὁ Κολοκοτρώνης ἔμαθε τὸ σκοτωμὸ τοῦ Καραϊσκάκη, τὸν ἔκλαψε καὶ τὸν ἐμοιρολόγησε σὰν γυναίκα !....

ΟΛΑ ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑ

Ὁ σοφὸς ἐποφελεῖται ἀπὸ κάθε πρᾶγμα στὴ ζωή του.

Ἂν ἡ γυναίκα του εἶνε ἀλλοίθωση, τὴν κυττάζει λοξά.

Ἂν τὸ σκυλί του πάθη ἀπὸ ὑδροφοβία, τὸ στέλνει στὴν πεθερά του.

Ἂν ὁ φίλος του ἀγαπᾶ τὴ γυναίκα του, τοῦ δανείζει χρήματα κι' ἔτσι τὸν ξεφορτώνεται πολὺ χρήγορα.

Ἂν πεθάνη γέρος παρηγορεῖται μὲ τὴν ἰδέα ὅτι μποροῦσε νὰ πεθάνη νέος, πρᾶγμα ποὺ θεωρεῖται πάντοτε δυσάρεστο.

Ἀπεναντίας, ἂν πεθάνη νέος, παρηγορεῖται μὲ τὴν ἰδέα ὅτι μποροῦσε νὰ πεθάνη γέρος, πρᾶγμα ποὺ ἀπελπίζει πάντοτε τοὺς ἡλικιωμένους.

θρώπου τὸν ὁποῖον εἶχε λατρεύσει. Ὁ Μπραντὲς εἶχε πάρει τὸ γράμμα της, στὴν Κοπεγχάγη ὅπου ἔμενε τότε. Ἕνα ἀδύνατο, ἕνα λεπτὸ πλᾶσμα, ὑπέφερε ἐξ αἰτίας του καὶ ἀπεφάσιζε νὰ πεθάνη γι' αὐτόν. Ἡ καρδιά του ἐλύγισε, συγκινήθηκε. Αἰσθάνθηκε τὴν ὑποχρέωσι νὰ τρέξη κοντὰ στὴν ἄτυχη αὐτὴ ὕπαρξι.

Ἡ Βικτώρια ἔμενε τότε σ' ἕνα προάστειο ἔξω ἀπὸ τὴν Κοπεγχάγη, μὲ κάτι συγγενεῖς της. Τὸ ἀπόγευμα στὶς 23 Ἰανουαρίου ὁ Μπραντὲς ἦταν ἐκεῖ. Ἡ Βικτώρια ἐζήτησε νὰ στρώσουν τὸ τραπέζι καὶ νὰ τὸ φορτώσουν μὲ λουλούδια ἀπὸ τὸ θερμοκήπιο τοῦ σπιτιοῦ. Ἐφανότανε ξανανειωμένη, σὰν νὰ εἶχε ξαναβρῆ μέσα της τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς.....

Ὁ Μπραντὲς ἔμεινε μαζύ της ὥσπου ἐνύχτωσε πειά. Τότε τὴν ἄφησε, σφίγγοντάς της μὲ συγκίνησι τὰ χέρια μέσα στὰ δικά του. Μόλις ἔφυγε καὶ ἡ πόρτα τοῦ δωματίου της ἔκλεισε πίσω του, ἡ Βικτώρια ἐκάθησε καὶ ἔγραψε στὸ ἡμερολόγιό της :

Ὁ Μπραντὲς ἦταν ἐδῶ μαζύ μου!.»

Τὸ πρωΐ, ὅταν ἡ θεία της ἐμπῆκε στὸ δωμάτιό της, εἶδε τὸ κρεββάτι της πλημμυρισμένο στὰ αἵματα. Ἡ φτωχὴ Βικτώρια Μπενέντιγκστον εἶχε ἀνοίξη τὶς φλέβες της μὲ ἕνα μικρὸ λεπιδάκι !.....

ΕΝΑΣ ΔΙΚΑΙΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Ο ΟΘΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ὄθωνος γιὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους. Τί ἔπε στὸν Ι. Παξιμάδη γιὰ τὴν ἀπέλυσι τοῦ Ἐμποροδίκου Πατρῶν. —«Μὲ ξαλαφράσατε ἀπὸ ἕνα βάρος !...» Ἡ ὑπόθεσις Μουτζουρίδη. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Ὄθωνος.—«Ἔντιμε δικαστά, ἐσυκοφαντήθηκες ἄδικα !...» Ἡ προαγωγὴ τοῦ Πετούνη κλπ.

Ἕνα ἀπὸ τὰ ἀνέκδοτα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ὑπερβολικὴ εὐσυνειδησία τοῦ Ὄθωνος, εἶνε καὶ τὸ ἑξῆς. Κάποτε ἦρθε στὰς Ἀθήνας ὁ μετέπειτα γερουσιαστὴς Ἰάκωβος Παξιμάδης, ὁ ὁποῖος ἦταν τότε διορισμένος στὰς Πάτρας ὡς πρόεδρος τῶν Ἐμποροδικῶν, καὶ παρουσιάσθηκε στὸν Ὄθωνα, ποὺ πολὺ τὸν ἐκτιμοῦσε καὶ τὸν ἀγαποῦσε γιὰ τὰ σπάνια προτερήματά του. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὁ Ὄθων τοῦ εἶπε :

— Πρὸ ἓξ μηνῶν ἔπαυσα, ὅπως ξέρετε τὸν Ἐμποροδίκη Πατρῶν, ἀλλὰ μοῦ ἔμεινε πάντα μιὰ ἀμφιβολία ἂν ἔκαμα καλὰ ἢ ὄχι.

— Καλὰ κάματε, Μεγαλειότατε, γιατὶ ὁ Ἐμποροδίκης δὲν ἦταν ἄνθρωπος μὲ καλὸ χαρακτῆρα, ἀποκρίθηκε ὁ Παξιμάδης.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε Παξιμάδη, σᾶς εὐχαριστῶ, τοῦ εἶπε τότε ὁ Ὄθων. Μὲ ξαλαφρώσατε, ἀπὸ ἕνα βάρος, γιατὶ νύχτα καὶ μέρα μ' ἐβασάνιζε ἡ ὑποψία μήπως τὸν ἀδίκησα.

***

Στὰ 1854 κάποιος Πρωτοδίκης Πατρῶν ἔστειλε ἕνα γράμμα στὸν Ὄθωνα, στὸ ὁποῖο κατηγοροῦσε τὸ συνάδελφό του Ἰωάννη Μουντζουρίδη γιὰ κάποια πρᾶξι ποὺ δὲ συμβιβαζόταν μὲ τὴ δικαστικὴ ἀξιοπρέπεια. Ὁ Ὄθων μόλις ἔλαβε τὸ γράμμα κάλεσε ἀμέσως στὰ Ἀνάκτορα τὸν ὑπουργὸ τῆς Δικαιοσύνης, στὸν ὁποῖον παρέδωσε τὴν ἐπιστολὴ καὶ τὸν διέταξε νὰ στείλη ἀμέσως ἕναν ἀνώτατο δικαστικὸ στὰς Πάτρας γιὰ νὰ ἐνεργήση ἀνακρίσεις καὶ συγχρόνως νὰ ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ κεῖ τὸν ὑπὸ κατηγορίαν Πρωτοδίκην, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἀνακρίσεων, γιὰ νὰ μὴν ἐξασκήση καμμιὰ ἐπιρροὴ σ' ὅσους ἐπρόκειτο νὰ ἐξετασθοῦν γιὰ τὴν ὑπόθεσι αὐτή. Σὲ λίγον καιρὸ τελείωσαν οἱ ἀνακρίσεις, ἀπ' τὶς ὁποῖες ἀποδείχτηκε ὅτι ἡ κατηγορία ἦταν ἐντελῶς ἀβάσιμη, καὶ ἡ δικογραφία ὑποβλήθηκε στὸν βασιλέα. Ὁ Ὄθων τότε ἐκάλεσε ἀμέσως στὸ παλάτι τὸ Μουντζουρίδη καὶ τοῦ εἶπε τὰ ἑξῆς ἐπὶ λέξει :

— Ἔντιμε δικαστά, ἐσυκοφαντήθηκες ἄδικα. Θὰ στενοχωρήθηκες βέβαια πολὺ γιὰ τὴν ἀδικία ποὺ σοῦ ἔνιωσε καὶ θὰ ἐζημιώθηκες οἰκονομικῶς.

Ὁ βασιλεὺς σοῦ σὲ ἀναγνωρίζει ὡς ἀκέραιον καὶ ἀδέκαστον λειτουργὸν καὶ σὲ ἱκανοποιεῖ ἀπολύοντας ἀμέσως τὸν συκοφάντη σου.

Συγχρόνως ἔδωσε στὸ Μουντζουρίδη χίλιες δραχμὲς ὡς ἀποζημίωσι καὶ σὲ δυὸ μέρες ἀτέλυσε ἀπ' τὴν ὑπηρεσία τὸ συκοφάντη ὡς «ἀνάξιον τοῦ δικαστικοῦ ἀξιώματος».

Στὸν ἴδιο Μουντζουρίδη συνέβη ἀργότερα, ὅταν ἔλειπε ὁ Ὄθων σὲ μιὰ περιοδεία, νὰ ἀπολυθῆ ἀπὸ τὴ θέσι τοῦ ἀντεισαγγελέως ἑνὸς ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου. Μόλις ὅμως ἐγύρισε ὁ βασιλεὺς στὴν πρωτεύουσα, ὁ Μουντζουρίδης, παρουσιάστηκε σ' αὐτὸν καὶ τοῦ ἔξέθεσε τὰ σχετικὰ γιὰ τὴν παῦσι του. Ὁ Ὄθων ἐμελέτησε τὴν ὑπόθεσι καὶ πεισθεὶς ὅτι ἄδικα εἶχε παθεῖ τὸν διεβεβαίωσε ὅτι θὰ τὸν ἐπαναφέρη στὴν ὑπηρεσία. Καὶ ἀληθινὰ τὸν ξαναδιώρισε, ὄχι ὅμως παύοντας ἕναν ὁποιονδήποτε ἄλλον γιὰ νὰ δημιουργηθῆ κενὴ θέσις, ὅπως γίνεται σήμερα, ἀλλ' ἀφοῦ πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς μέχρις ὅτου ἐκενώθη ὑπηρεσιακῶς θέσις ἀντεισαγγελέως. Καὶ σ' ὅλο τὸ διάστημα ποὺ ἐπεσοβάδισε ἀπὸ τῆς παύσεώς του μέχρι τῆς νέας τοποθετήσεώς του τὸν ἐμισθοδοτοῦσε ἀπὸ τὸ ἰδιαίτερό του βασιλικὸ ταμεῖο !....

—

***

Ἐπίσης ὅταν κάποτε ἔγινε πρότασις νὰ προβιβασθῆ ὁ ὑπογραμματεὺς τοῦ Πρωτοδικείου Τριπόλεως Ἀ. Πετούνης εἰς γραμματέα, μετατιθέμενος εἰς ἄλλην πόλιν, ὁ Ὄθων δὲν τὴν ἐνέκρινε, γιατί, καθὼς εἶπε, ὁ γραμματεὺς τῆς Εἰσαγγελίας Μεσολογγίου Γ. Κωτσάκης εἶχε περισσότερα προσόντα προαγωγῆς, λόγῳ μακροτέρας ὑπηρεσίας. Ὅταν δὲ ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης τοῦ ἀνέφερε ὅτι ὁ τελευταῖος δὲν θέλει νὰ ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι, ὁ βασιλεὺς τοῦ ἀπήντησε :

— Ἂν εἶν' ἔτσι, πρέπει νὰ ἔχουμε ἔγγραφο δήλωσι ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κωτσάκη, στὴν ὁποία νὰ βεβαιώνη ὅτι θέλει νὰ μείνη στὴ θέσι του, ἔστω καὶ ἂν δὲν προαχθῆ.
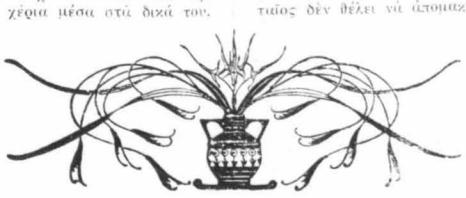
Καὶ μόνον ὅταν ἐστάλη ἡ ζητηθεῖσα δήλωσις τοῦ Κωτσάκη ἐπραγματοποιήθηκε ὁ προβιβασμὸς τοῦ κ. Πετούνη.